

vody odvolacího soudu, které dovolacími vývody nebyly vyvráceny a k nimž dovolatelku poukazuje.

Čís. 4052.

Zákon o cestách z nouze ze dne 7. července 1896, čís. 140 ř. zák.

Jest lhostejno, zda navrhovatel sám obdělává pozemek, postrádající spojení s cestou. V úvahu přichází bez ohledu k vlastníkově osobě pouze potřeba pozemku.

S hlediska vylučovacího důvodu §u 2, první odstavec poslední věta zákona záleží pouze na bdělosti navrhovatele, nikoli též na chování se jeho předchůdců. Nápadnou bezstarostnost nelze spatřovati ani v tom, že navrhovatel převedl na sebe pozemek, postrádající cesty, ani v tom, že nevyhradil si cestu, spoléhaje na místní zvyk, dle něhož soused sousedu přejezd přes pozemek ochotně povoluje.

(Rozh. ze dne 8. července 1924, R II 237/24.)

Návrhu na zřízení cesty z nouze bylo vyhověno ve všech stolicích,
N e j v y š š í m s o u d e m z t ě c h t o

d ů v o d ů.

Napadenému usnesení vytýká rekurent, že neodpovídá zákonu, že jest v rozporu se spisy a že se zakládá na neúplném řízení, leč neprávem. Především není ve spisech podkladu pro rekurentovo tvrzení, že se navrhovateli jedná vlastně o to, by zřízením nezbytné cesty po rekurentových pozemcích bylo znemožněno rekurentu rozšířiti cihlářský závod a dobývatí písek na pozemcích, nezbytnou cestou postižených. Tím postrádají opodstatnění vývody rekurentovy, že se již vzhledem k tomuto jeho cíli nemělo návrhu na zřízení nezbytné cesty vyhověti. Pokud rekurent dovozuje, že není zákonem žádaných podmínek pro povolení navrhované cesty z nouze, po případě, že jsou zde okolnosti, pro které nelze podle zákona cestu z nouze zřídit, není toto tvrzení oprávněno. Pozemky, pro něž zřízení nezbytné cesty navrhováno a nižšími soudy povoleno, slouží polnímu hospodářství a jsou bez spojení s cestou. Jest jisto, že k hospodaření na pozemcích těch jest příjezd z cesty a na ni nutným. Tím dán předpoklad k zřízení navrhovaného příjezdu po sousedních pozemcích podle §u 1 zákona ze dne 7. července 1896, čís. 140 ř. zák. Okolnost, že navrhovatel, máje jiné povolání, sám na pozemcích, pro něž se nezbytná cesta zřizuje, nehospodaří, není povolení nezbytné cesty na závadu, neboť podle §u 1 zákona o cestách z nouze zřizuje se nezbytná cesta z důvodu potřeb pozemku a pro pozemek, nikoli pro osobu vlastníka pozemku a jeho — osobní — potřeby. Neprávem tvrdí rekurent, že újma ze zřízení cesty z nouze pro postižené pozemky převyšuje užitek z nezbytné cesty plynoucí. (§2 odstavec první zák. o nezbytných cestách). Jest zjištěno, že přejížděním po ouvratích sousedních pozemků na pozemky navrhovatelovy vůbec žádná škoda pro postižené pozemky nevzejde a ani znehodnocení pozemků těch nenastane. Ouvratě, kudy cesta povede, nemohou pro ohradu a sráz,

v těch místech se nalézající, býti potahem obdělávány. Rekurent, tvrdě proti seznání znalců a stanovisku nižších soudů, že škoda a to značná na postižených pozemcích z nezbytné cesty vznikne, a vytýkáje rekursnímu soudu, že vychází z předpokladu, spisům odporujícího, jest na omylu v tom, kudy nezbytná cesta povede. Cesta ta se rekurentovy poloviny k pozemku parc. čís. 1039 vůbec nedotkne a tím padají rekurentovy vývody o značné škodě a o překážce pro zřízení nezbytné cesty po rozumu §u 2 odstavec první zákona ze dne 7. července 1896, čís. 140 ř. zák. Ježto, jak uvedeno, zřízením cesty z nouze postižené pozemky poškozeny, a, jak znalci seznali, ani znehodnoceny nebudou, neprávem rekurent vytýká napadenému usnesení, že mu nebylo přiznáno odškodnění podle §u 5 zákona o cestách z nouze. Rekurentu nelze přisvědčiti ani v tom, že zřízením cesty z nouze jest mu znemožněno používání jeho pozemků, nezbytnou cestou postižených (§ 4 odstavec druhý). Rekurent ve svém dovolacím rekursu sám totiž uvádí, že, kdyby prý jednou chtěl, nebude moci pro onu cestu svých pozemků používati jako pískoviště. Z toho vychází, že rekurent svých pozemků k dobývání písku pro nepatrnou šířku ani používati nemůže. Dle toho za nynějšího stavu zřízením nezbytné cesty se řádné používání pozemků jí postižených neznamená a není důvodu k odepření nezbytné cesty podle §u 4 odstavec druhý zákona o cestách z nouze. Počítati s budoucím snad znemožněním používání postiženého pozemku a odpírati zřízení cesty z nouze z toho důvodu nelze (§ 25). Konečně rekursní soud právem nepřistoupil na rekurentovu námitku, že nárok na zřízení nezbytné cesty není oprávněn, protože vlastník nápadnou bezstarostností přivodil nedostatek spojení pozemku s cestou. Podle doslovu zákona (§ 2 první odstavec poslední věta) přichází v úvahu dočasný vlastník pozemku a nikoli jeho předchůdcové. Proto nepadá na váhu a neprávem tudíž vytýká rekurent jako neúplnost řízení, že dotyčná okolnost nebyla zjišťována, že snad předchůdce navrhovatelův připravil pozemky parc. čís. 1043, 1044, 1045/2 o spojení s cestou, ježto si při odprodeji sousedních pozemků nevymínil příjezd na ně. O navrhovateli, pokud se týče právě zmíněných pozemků nedá se tvrditi, že nápadnou bezstarostností zavinil nedostatek příjezdu k nim. Jak jest nesporno, koupil uvedené pozemky v roce 1920, kdy již pozemky byly bez příjezdu. Tím, že je bez příjezdu koupil, tento nedostatek ovšem nepřivodil. Co se pak týče poloviny pozemku parc. čís. 1039, opomenul arcí navrhovatel při dělení příjezd k ní si vymínil. Ale v tom nápadnou bezstarostnost spatřovati nelze. Podle seznání znalců jest místním zvykem v Ž., že soused sousedu bez úplaty trpí, přejede-li, nemaje cesty, přes jeho pozemek. U poloviny navrhovatelovy k pozemku právě uvedenému bylo skutečně až do roku 1923 zvyku toho používáno. Mohl tedy navrhovatel při dělení parc. čís. 1039 s oním zvykem počítati a proto nelze za nápadnou bezstarostnost pokládati, že si příjezd na svou polovinu nevymínil.

Čís. 4053.

Ani v řízení směnečném nemůže soud sám od sebe přihlížeti k promlčení směnečné pohledávky.